

Päätös

18.8.2020

VN/18134/2020

**Sosiaali- ja terveysministeriön lääkelain 19 a §:n mukainen päätös
eräiden lääkevalmisteiden myynnin ja kulutukseen luovuttamisen
rajoittamisesta**
Päätös

Sosiaali- ja terveysministeriö on päättänyt lääkelain 19 a §:n nojalla, että:

1. Parasetamolia sisältäviä itsehoitolääkkeitä, joiden ATC koodi on N02BE01, saa myydä tai luovuttaa kulutukseen kerralla enintään määrän, joka vastaa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean määrittelemää lääkeainekohtaisen suurimman hyväksytyn itsehoitopakkauksen lääkeainemäärää.
2. Parasetamolia sisältäviä lääkemääräystä edellyttäviä lääkevalmisteita, joiden ATC koodi on N02BE01, saa myydä tai luovuttaa kulutukseen kerralla enintään kolmen kuukauden käyttöä vastaavan määrän. Apteekin on huolehdittava toimitusväliseurannasta kaikkien päätöksessä tarkoitettujen parasetamolivalmisteiden (ATC-koodi N02BE01) ja niiden toimitusten osalta ja tarkastettava kaikki asiakkaan parasetamolia (ATC-koodi N02BE01) koskevat lääkemääräykset ja niiden edelliset toimitukset huomioiden Kansaneläkelaitoksen ohjeistukset lääkkeiden toimittamisesta koronaviruspandemian aikana (Apteekkitiedotteet).
3. Apteekin on 2 kohdan estämättä turvattava asiakkaan välttämättömän lääkehoidon jatkuvuus. Jos lääkkeen käyttäjä on painavasta syystä estynyt noutamaan lääkkeen apteekista kolmen kuukauden toimitusvälein, käyttäjä on apteekkien toimituspalvelujen ulottumattomissa ja käyttäjällä on lääkemääräys kolmea kuukautta pidemmälle ajalle, apteekki voi harkintansa mukaan poiketa kolmen kuukauden enimmäisostomäärästä asiakkaan pyynnöstä. Apteekin tulee kirjata poikkeukselliset toimitukset lisätietona lääkkeen toimitustietoihin.
4. Päätös on voimassa 15.1.2021 asti.
5. Päätös kohdistuu seuraaviin taulukossa mainittuihin lääkevalmisteisiin, joilla on Suomessa voimassa oleva myyntilupa. Asianosaisia, joihin päätös välittömästi kohdistuu, ovat taulukossa mainitut myyntiluvanhaltijat sekä lääketukku- ja avohuollon apteekit, jotka jakelevat ja myyvät parasetamolivalmisteita. Lisäksi päätös kohdistuu edellä 1 ja 2 kohdan mukaisiin lääkevalmisteisiin, jotka saavat Suomessa voimassa olevan myyntiluvan päätöksen ollessa voimassa. Tällöin asianosaisia ovat myös näiden lääkevalmisteiden myyntiluvanhaltijat.

	Lääkevalmiste	Myyntiluvanhaltija
1	PAMOL 1000 mg, tabletti	Takeda Oy
2	PAMOL 500 mg, tabletti, kalvopäällysteinen	Takeda Pharma A/S
3	PAMOL 24 mg/ml, oraalisuspensio	Takeda Oy
4	PAMOL F 500 mg, tabletti, suussa hajoava	Takeda Oy
5	PAMOL F 250 mg, dispergoituva tabletti	Takeda Oy
6	PAMOL F 125 mg, dispergoituva tabletti	Takeda Oy
7	PANADOL 500 mg, tabletti, kalvopäällysteinen	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
8	PANADOL 250 mg, peräpuikko	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

9	PANADOL 125 mg, peräpuikko	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
10	PANADOL 60 mg, peräpuikko	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
11	PANADOL 24 mg/ml, oraalisuspensio	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
12	PANADOL EXTEND 665 mg, säädellysti vapauttava tabletti	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
13	PANADOL FORTE 1000 mg, tabletti, kalvopäällysteinen	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
14	PANADOL HOT 500 mg/annos, jauhe oraaliliuosta varten	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
15	PANADOL PORE 500 mg, poretabletti	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
16	PANADOL ZAPP 500 mg, tabletti, kalvopäällysteinen	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
17	PANAPAR 500 mg, tabletti, kalvopäällysteinen	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
18	PARA-CAPS 500 mg, kapseli, pehmeä	Orion Corporation
19	PARACEON 500 mg, peräpuikko	Oy Verman Ab
20	PARACEON 1 g, peräpuikko	Oy Verman Ab
21	PARACETAMOL ACCORD 1000 mg, poretabletti	Accord Healthcare B.V.
22	PARACETAMOL ACCORD 500 mg, tabletti	Accord Healthcare B.V.
23	PARACETAMOL ACCORD 500 mg, poretabletti	Accord Healthcare B.V.
24	PARACETAMOL ACTAVIS 500 mg, tabletti, kalvopäällysteinen	Actavis Group PTC ehf.
25	PARACETAMOL B. BRAUN 10 mg/ml, infuusioneste, liuos	B. Braun Melsungen AG
26	PARACETAMOL CODRAMOL 500 mg, tabletti	Nutra Essential OTC, S.L.
27	PARACETAMOL FRESENIUS KABI 10 mg/ml, infuusioneste, liuos	Fresenius Kabi AB
28	PARACETAMOL PANPHARMA 10 mg/ml, infuusioneste, liuos	PANMEDICA
29	PARACETAMOL RATIOPHARM 1000 mg, tabletti	ratiopharm GmbH
30	PARACETAMOL-RATIOPHARM 500 mg, tabletti	ratiopharm GmbH
31	PARA-HOT 500 mg, jauhe oraaliliuosta varten	Orion Corporation
32	PARAMAX FORTE 1000 mg, tabletti	Vitabalans Oy
33	PARAMAX JUNIOR 250 mg, tabletti	Vitabalans Oy
34	PARAMAX RAP 500 mg, tabletti	Vitabalans Oy
35	PARASETAMOLI YA 500 mg, tabletti	Galena Pharma Oy
36	PARA-TABS 500 mg, tabletti	Orion Corporation
37	PARA-TABS 1 g, tabletti, kalvopäällysteinen	Orion Corporation
38	PINEX 24 mg/ml, oraaliliuos	Actavis Group PTC ehf.
39	ROLOD 1000 mg, tabletti	Sandoz A/S
40	ROLOD 500 mg, tabletti	Sandoz A/S
41	THERIMIN HUNAJA & SITRUUNA 500 mg, jauhe oraaliliuosta varten	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare A/S
42	THERIMIN METSÄMARJA 500 mg, jauhe oraaliliuosta varten	GlaxoSmithKline Consumer Healthcare A/S

Päätöksen perustelut

Läkelain 19 a § 1 momentin mukaan silloin, jos saatavuushäiriö tai saatavuushäiriön todennäköinen uhka kohdistuu lääkevalmisteeseen tai lääkeaineeseen, joka on käyttöaiheeltaan henkeä uhkaavan tai ilman lääkettä etenevän tai terveydentilaa merkittävästi heikentävän tilan tai sairauden ennaltaehkäisyyn tai hoitoon tarkoitettu tai jolla on kansanterveydellisesti suuri merkitys, sosiaali- ja terveysministeriö voi päätöksellään määräaikaaisesti rajoittaa tai kohdentaa lääkevalmisteen tai lääkeaineen jakelua, myyntiä tai kulutukseen luovutusta tai määrätä tämän lääkevalmisteen tai lääkeaineen asettamisesta määräaikaisesti etusijalle jakelussa, jos se on kansanterveyden suojelemiseksi välttämätöntä.

Läkelain 19 a §:n 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi päätöksessään asettaa ehtoja lääkevalmisteiden tai lääkeaineiden käyttökohteista, rajoituksen tai kiellon ajallisesta kestosta, määrällisistä rajoitteista, apteekkien menettelystä poikkeustilanteissa, lääkkeiden toimitusväleistä tai muista vastaavista asioista. Päätös on voimassa kerrallaan enintään kuuden kuukauden määräajan. Määräaikaa voidaan tarvittaessa jatkaa saatavuushäiriön tai sen todennäköisen uhan jatkuessa.

Parasetamoli on läkelain 19 a §:n 1 momentissa tarkoitettu lääkeaine, jolla on kansanterveydellisesti suuri merkitys. Lääkevalmistella tai -aineella katsotaan olevan läkelain 19 a § 1 momentissa tarkoitettu kansanterveydellisesti suuri merkitys esimerkiksi, jos kyse on lääkkeiden velvoitevarastoinnista annetun lain mukaan varastoitavasta lääkkeestä tai lääkkeestä, jolla on suuri käyttäjärühmä Suomessa (HE 80/2020 vp). Parasetamoli on lääkkeiden velvoitevarastoinnista annetun lain (979/2008) 4 §:n 1 momentin 5 kohdan ja lääkkeiden velvoitevarastoinnista annetun asetuksen (1114/2008) 1§:n 1 momentin 5 kohdan mukaan velvoitevarastoitava lääkeaine. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean (*Fimea*) selvityksen mukaan parasetamolia sisältävillä lääkevalmisteilla on lisäksi Suomen markkinoilla suuri määrä käyttäjiä.

Läkelain 19 a §:n 1 momentti edellyttää lisäksi, että lääkevalmisteeseen tai -aineeseen kohdistuu saatavuushäiriö tai saatavuushäiriön todennäköinen uhka, ja että päätös on välttämätön kansanterveyden suojelemiseksi. Vaikuttavaan aineeseen parasetamoliin, jota käytetään parasetamolivalmisteiden raaka-aineena, kohdistuu tällä hetkellä kansainvälisellä tasolla laajamittainen saatavuushäiriö. Niiltä osin kuin raaka-aineen saatavuushäiriö ei ole vielä ilmennyt, on sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan olemassa joka tapauksessa tällaisen saatavuushäiriön todennäköinen uhka.

Parasetamolin saatavuudessa on ollut covid-19-pandemian aikana haasteita kolmansien maiden tuotanto- ja logistiikkaongelmien ja kysynnän voimakkaan kasvun vuoksi, ja parasetamolin saatavuus on edelleen epävarmaa. Vaikuttavan aineen saatavuushäiriö tai sellaisen todennäköinen uhka näkyvät jo Suomessa myytävissä parasetamolivalmisteissa siinä, että useat myyntiluvanhaltijat, joita koskee lääkkeiden velvoitevarastoinnista annetun lain mukainen parasetamolin varastointivelvoite, ovat hakeneet alituslupaa varastointivelvoitteelleen. Vaikuttavan aineen saatavuuden epävarmuudesta johtuen saatavuushäiriön kestoa on vaikea arvioida.

Kipu- ja kuumelälääkkeet, joihin parasetamoli kuuluu, olivat lääkeryhmä, joiden kysyntä moninkertaistui Suomessa maaliskuun 2020 aikana covid-19-pandemian alkuvaiheessa. Parasetamolivalmisteiden ATC-ryhmä (N) on lisäksi niiden ATC-ryhmien joukossa, joista on vastaanotettu lukumääräisesti eniten saatavuushäiriöilmoituksia vuonna 2020. Jos koronavirustartunnat lisääntyvät Suomessa lähitulevaisuudessa, voi myös kasvanut kysyntä vaikeuttaa parasetamolivalmisteiden saatavuutta ja riittävyyttä yhdenvertaisesti kaikille niiltä tarvitseville. Tällä hetkellä parasetamolivalmisteiden saatavuus on lääkkeen käyttäjien osalta melko normaalilla tasolla. Raaka-aineen saatavuusongelmat ja saatavuuden epävarmuus sekä useat velvoitevarastojen alitusluvut osoittavat kuitenkin, että ilman toimenpiteitä tilanne muuttuu todennäköisesti lyhyellä aikavälillä laajamittaiseksi parasetamolivalmisteiden saatavuushäiriöksi ja päätöksen tekeminen on näin kansanterveyden suojelemiseksi välttämätöntä.

Saatavuushäiriöön puuttumista rinnakkaisvalmisteiden ja korvaavien valmisteiden avulla ei ole tässä asiassa pidettävä tehokkaana tai riittävänä toimenpiteenä, koska saatavuushäiriö tai sen todennäköinen uhka johtuu kansainvälisestä vaikuttavan raaka-aineen saatavuusongelmasta, joka vaikuttaa todennäköisesti useaan eri lääkevalmisteeseen. Toisaalta lääkkeen suuren käyttäjärühmän vuoksi on olemassa riski siitä, että muut valmistajat, jotka eivät ole välittömästi saatavuushäiriön kohteena, eivät pystyisi vastaamaan kasvaneeseen kysyntään sen suuren volyymin vuoksi. Lääkkeiden velvoitevarastoinnista annetun lain mukaisilla varastointivelvoitteilla ei voida riittävällä tavalla varmistaa lääkkeiden saatavuutta johtuen vaikuttavan aineen saatavuusongelmista ja jo myönnettyistä alitusluvista. Tartuntatautilain 72 § ei sovellu tähän asiaan, koska parasetamolivalmisteita käytetään laajasti kipu- ja kuumelälääkkeenä ja sen yleiseen saatavuuteen kohdistuu merkittäviä uhkia riippumatta siitä, mihin käyttöaiheeseen lääkettä käytetään.

Edellä mainituin perustein on välttämätöntä rajoittaa parasetamolia sisältävien lääkevalmisteiden myyntiä ja kulutukseen luovutusta. Rajoituksella on tarkoitus varmistaa yhdenvertainen parasetamolivalmisteiden saatavuus ja riittävyys mahdollisimman monelle ja tehokkaasti ehkäistä lääkevalmisteiden hankkimista sellaisina määrinä, joille ei ole hoidollista tarvetta. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää perusteltuna ja oikeasuhtaisena, että itsehoitolääkkeenä hankittavan parasetamolivalmisteen kertaoston määrää rajoitetaan suurimpaan hyväksytyn itsehoitopakkauksen lääkemäärään ja lääkemääräyksellä hankittaessa enintään kolmen kuukauden käyttöä vastaavaan määrään.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös on lääkelain 19 a §:n 2 momentin nojalla voimassa määräajan, enimmillään kuusi kuukautta kerrallaan. Määräaika on sidottu aikaan, jonka saatavuushäiriön korjaantuminen edellyttää. Sosiaali- ja terveysministeriö arvioi, että parasetamolien globaalit saatavuushäiriöt tulevat jatkumaan ainakin vuoden 2021 alkuun asti. Koska saatavuuteen kohdistuvan uhan ja saatavuushäiriön taustalla on vaikuttavan aineen saatavuusongelma ja covid-19-pandemia jatkuu edelleen eri puolilla maailmaa, on oletettavaa, että saatavuushäiriöiden korjaantuminen ja saatavuuden elpyminen vievät joka tapauksessa useita kuukausia. Tällä perusteella päätös on voimassa 15.1.2021 asti.

Tässä päätöksessä annettujen määräysten ohella apteekkien on noudatettava muita lääkkeen toimittamista koskevia säännöksiä ja määräyksiä. Lääkealan turvallisuus – ja kehittämiskeskuksen lääkkeiden toimittamista koskevassa määräyksessä (2/2016 s. 10) apteekeille on tilanteessa, jossa on perusteltua syytä epäillä, että lääkkeen määrääminen ei ole asiamukaista, asetettu velvollisuus ottaa yhteyttä lääkkeen määrääjään ja toiminnan jatkuessa lääkkeen määrääjän työnantajaan ja toiminnan jatkuessa edelleen valvoviin viranomaisiin.

Tämä asia on ratkaistu asianosaisia kuulematta hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen. Päätös tehdään ihmisten terveyden turvaamiseksi. Sen tarkoituksena on varmistaa parasetamolia sisältävien lääkevalmisteiden saatavuus ja riittävyys saatavuushäiriön tai sen todennäköisen uhan aikana Suomessa. Kuulematta jättäminen on perusteltua, koska päätöksen sisältämät rajoitukset ja lääkkeisiin kohdistunut laaja hamstrausilmiö maaliskuussa 2020 antavat perustellun syyn olettaa, että kuuleminen voisi johtaa lääkkeiden hamstraukseen, mikä vaarantaisi lääkkeiden saatavuuden ja päätöksen tarkoituksen toteutumisen. Julkisen vallan velvoitetta turvata jokaiselle riittävät terveyspalvelut, edistää väestön terveyttä ja turvata jokaisen oikeus elämään (perustuslain 7, 19 ja 22 §) on pidettävä tässä asiassa painavampana, kuin asianosaisten kuulemista heihin kohdistuvien suhteellisen vähäisten elinkeino- ja omaisuudensuojan rajoitusten vuoksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Lääkelaki (395/1987) 19 a, 89 c ja 102 §,

Hallintolaki (434/2003) 34, 55 ja 62 §

Perustuslaki (731/1999) 7, 15, 18, 19, 21 ja 22 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää (lääkelain 102 §:n 7 momentti).

Tiedoksianto

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Päätös valitusosoituksineen pidetään kaikkien nähtävillä Valtioneuvoston jakelukeskuksessa osoitteessa Ritarikatu 2 B, Helsinki, 24.9.2020 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivulla www.stm.fi. Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilla.

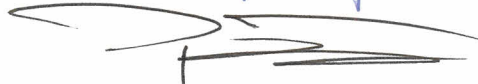
Lisätietoja päätöksestä antavat sosiaali- ja terveysministeriöstä: erityisasiantuntija Noora Oinonen, sähköposti: noora.oinonen@stm.fi, puhelin + 358 295 163 164 ja neuvotteleva virkamies Ulla Närhi, sähköposti: ulla.narhi@stm.fi, puhelin: + 358 295 163 619.

Sosiaali- ja terveysministeri

Aino-Kaisa Pekonen

Osastopäällikkö

Päivi Sillanaukee

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

Takeda Oy
Takeda Pharma A/S
GlaxoSmithKline Consumer Healthcare ApS
GlaxoSmithKline Consumer Healthcare A/S
Orion Oyj
Oy Verman Ab
Accord Healthcare B.V.
Actavis Group PTC ehf.
B. Braun Melsungen AG
Nutra Essential OTC, S.L.
Fresenius Kabi AB
PANMEDICA
ratiopharm GmbH
Vitabalans Oy
Galena Pharma Oy
Sandoz A/S
Lääketeollisuus ry
Rinnakkaislääketeollisuus ry
Suomen rinnakkaislääketuojien yhdistys ry
Lääketukkukaupat
Apteekit
Suomen Apteekkariliitto
Suomen apteekkiyrittäjät ry
Suomen Farmasialiitto ry
Suomen Proviisoriyhdistys ry
Lääkäriliitto
Hammaslääkäriliitto
Ministeriöt
Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Aluehallintovirastot
Valtakunnan kunnat ja kuntayhtymät
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitus viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Hallinto-oikeuden kirjaamon virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, HELSINKI
puhelinvaihe: 029 56 42000
telefax: 029 56 42079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.